

10. Méně nerovností

10 MĚNĚ NEROVNOSTÍ

CÍLE: Žáci rozumí pojmu nerovnost a uvědomují si výskyt nerovností ve světě. Jsou schopni určit ohrožené skupiny obyvatel a konkrétní oblasti, ve kterých se nerovnost obvykle projevuje. Rozumí důsledkům nerovností ve světě a uvědomují si rozdílné podmínky na lokální i globální úrovni. Žáci dokáží diskutovat o příčinách a důsledcích nerovností, stejně jako zamyslet se nad možnými způsoby řešení problémů.

ZAŘAZENÍ DO RVP:

- Člověk a společnost – výchova k občanství (mezinárodní vztahy, globální svět)
- Multikulturní výchova
- Informační a komunikační technologie

POMŮCKY: dataprojektor, PC učebna, PC, tabule, křída, tužka, pastelky/fixy, červený a zelený papír, videoklip, příloha č. 1 (medailonky), příloha č. 2 (pracovní list), příloha č. 3 (legenda)
Přílohy naleznete na konci lekce.

Tato lekce vyžaduje základní znalost angličtiny.

TRVÁNÍ:
45 MIN

8.—9.
TŘÍDA ZŠ

Cíl OSN:

Snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi.

Přestože jsou si podle mezinárodního práva všichni lidé rovni, v praxi to ne vždy platí. Pomyslné sociální nůžky se stále více rozevírají a na světě existují jak lidé neuvěřitelně bohatí, tak neuvěřitelně chudí. Nejbohatší 1 % lidí vlastní 45 % veškerého bohatství na světě (Credit Suisse, 2018). Jsou státy, ve kterých velké procento obyvatel trpí obezitou, zatímco v jiných státech lidé umírají hladem. Jsou místa, kde lidé obědvají vybrané pokrmy ze stříbrných talířů, zatímco na ulici pod okny člověk bez domova hledá svůj oběd v odpadkovém koši. Třpytivé mrakodrapy s naleštěnými skly vrhají stín na městské slumy, ve kterých tisíce lidí žijí bez elektřiny a kanalizace. Nerovnost má mnoho druhů a mnoho příčin. Existuje na úrovni států a regionů, ale také uvnitř měst, ulic a domů. OSN chce v rámci desátého Cíle prosazovat snižování nerovností jak mezi jednotlivými zeměmi, tak uvnitř samotných států. Prosazuje zvýšení příjmu nejchudších 40 % populace na úroveň vyšší, než je celostátní průměr. OSN usiluje také o větší vliv rozvojo-

vých států na rozhodování v mezinárodních institucích, stejně jako rovné příležitosti pro všechny bez ohledu na věk, pohlaví, etnický původ, náboženské vyznání či ekonomické postavení. Klíčem k těmto cílům je bezpochyby zajištění rovných příležitostí pro všechny. Desátý Cíl se proto zaměřuje i na odstraňování diskriminačních zákonů, politik a postupů a podporu vhodných právních předpisů. Ty by měly zajistit všem lidem na Zemi spravedlivé startovní podmínky – ať už v kontextu přístupu ke zdrojům, vzdělání, lékařské péči či možnosti být součástí globálního pracovního a ekonomického trhu.

Plné znění SDG 10 naleznete [zde](#).

VÍCE INFORMACÍ
O CÍLECH
UDRŽITELNÉHO
ROZVOJE NALEZNETE
ZDE.

VIDEO: CÍL 10:
MĚNĚ NEROVNOSTÍ

KOMIKS:
„PĚT MÍČŮ“

1. Známe nerovnost?

 10 min

POMŮCKY: dataprojektor, PC, videoklip, tabule, křída

Nerovnost má mnoho podob a nalezneme ji téměř všude – napříč kontinenty a státy, ale také uvnitř měst, ulic, pracovišť a škol. Může jít o nerovnost sociální, ekonomickou, genderovou, může docházet k nerovnému přístupu ke vzdělání, příležitostem či zdrojům. Pokusme se nyní za těmito pojmy nalézt konkrétní situace.

ÚKOL: Hodinu začněte krátkým představením tématu. Vysvětlete žákům, čeho se bude výuka týkat a proč je toto téma důležité. Nabídněte jim vysvětlení pojmu nerovnost a stručný teoretický rámec. Poté se třídy zeptejte, jakou oni viděli nebo zažili ve svém každodenním životě situaci, kde hrála roli nerovnost – neoprávněná výhoda silnějšího nebo mocnějšího nad slabším, bohatého nad chudým, muže nad ženou apod. Příklady nerovnosti bodově zaznamenejte na tabuli a vyzvěte žáky, aby se nad situacemi krátce zamysleli. Tímto způsobem sesbírejte aspoň 5–8 příkladů nerovnosti, abychom žáky připravili na následující aktivitu. Promítněte žákům video o nerovnostech ve světě. Zazněly v něm podobné situace jako ty, které žáci popsali? Dejte prostor pro případné dotazy a přejděte k další aktivitě.

VIDEO: [Méně nerovností](#)

2. Kdo je ten a kdo tamten?

 20 min

POMŮCKY: dataprojektor, PC, PC učebna, tužka, pastelky/fixy, příloha č. 1 (medailonky), příloha č. 2 (pracovní list), příloha č. 3 (legenda)

Cílem této aktivity je upozornit na všudypřítomnost nerovnosti mezi lidmi. Netýká se pouze notoricky známých rozdělení jako globální sever – jih, západ – východ apod. Nerovnosti nalezneme uvnitř každého státu a města – všude žijí lidé extrémně bohatí a extrémně chudí. Pomocí platformy Dollar Street můžeme navštívit domovy konkrétních rodin a udělat si obrázek o jejich životě. V následující aktivitě je 16 rodin z 15 zemí, bohaté i chudé. Než hodinu začnete, pomoci projektoru pomozte žákům zorientovat se na webové stránce. Následující aktivita je koncipovaná pro 32 žáků. Podle potřeby upravte počet rodin ve hře.

WEBOVÁ STRÁNKA: [Dollar Street](#)

INFOBOX: Dollar Street je webová platforma zachycující sociální nerovnosti ve světě. Skrze fotografie můžeme navštívit domovy téměř 300 rodin z 56 zemí světa a nahlédnout do jejich života. Projekt pochází z dílny švédského think-tanku Gapminder, jež se snaží zpřístupnit globální statistická data běžným uživatelům. Práce s platformou Dollar Street není složitá, vyžaduje však alespoň základní znalost angličtiny. V levém rohu naleznete dvě nabídky – v první volíte oblast života, ve druhé nabídce potom region. Většina informací je zaznamenána pomocí fotografií, u každé rodiny naleznete navíc i krátký informativní text.

ÚKOL: Žáci budou nejprve pracovat ve dvojicích u jednoho počítače. Rozdejte každé dvojici jeden medailonek (příloha č. 1) a dva pracovní listy (příloha č. 2). Každá dvojice bude mít za úkol podle informací z medailonku vyhledat rodinu na webové stránce Dollar Street a zjistit o ní co nejvíce informací. Samostatně vyplní první část PL. Část b) vyplní žáci společně, každý ale vyplňuje do svého PL. Nechte je diskutovat, jak asi vypadá život rodiny, jejíž domov si právě prohlížejí. Jako nápovědu k vyplnění diagramu rozdejte žáků do dvojice přílohu č. 3, případně ji promítněte na tabuli.

PRAKTICKÝ TIP: Pokud máte na lekci dostatek času, můžete před samotnou prací na webové stránce Dollar Street dát žákům za úkol, aby v atlasech, na mapě nebo na internetu našli zemi, které se budou v další aktivitě věnovat.

3. Škatulata, hejbejte se!

5 min

POMŮCKY: PC učebna, tužka, příloha č. 1 (medailonky), příloha č. 2 (pracovní list)

Každý žák by měl mít v této chvíli vyplněný a vybarvený pracovní list. Nyní je čas, aby mezi sebou porovnali situaci rodin, jejichž domovy navštívili.

ÚKOL: Každý medailonek je označen číslem (1a, 1b; 2a, 2b atd.). Žáci nyní utvoří nové dvojice na základě čísel (1a + 1b, 2a + 2b atd.). Takto se sejde vždy žák „z chudé rodiny“ s žákem „z bohaté rodiny“. Společně porovnají své odpovědi v PL a barevnost svých diagramů. Jaká barva na nich převládá? Dejte jim prostor, aby si na stránce Dollar Street navzájem představili své rodiny.

4. Kvalitní život?

10 min

POMŮCKY: příloha č. 2 (PL), příloha č. 3 (legenda), červený a zelený papír

V druhé části pracovního listu měli žáci za úkol vybarvit diagram. Tvoří ho osm oblastí, jejichž součet indikuje kvalitu života. Společně si nyní zrekapitulujte, jak na tom jsou jednotlivé rodiny.

K této aktivitě budete potřebovat dostatek prostoru, protože se žáci budou pohybovat na pomyslné ose. Využít můžete volnou část třídy nebo chodbu. Volný prostor pomyslně žákům rozdělíte na 2 poloviny – jedna polovina bude označovat stav „v pořádku“ a druhá polovina „problémový stav“. K označení polovin můžete také použít zelený a červený papír.

ÚKOL: Začněte se žáků ptát na jednotlivé oblasti kvality života z diagramu – ((následující pojmy tučně)) zdraví, příjem, vzdělání, kvalita bydlení, bezpečí, pracovní příležitosti, okolní prostředí, spokojenost se životem. Každý z pojmů stručně rozvedte na základě přílohy č. 3. Žáci mají za úkol při vašem vyhlášení dané oblasti – např. zdraví – rychle rozhodnout, jak na tom jejich rodina je s kvalitou zdraví, dostupností lékařské péče a přístupem k lékům. Pomůže jim k tomu i vyplněný pracovní list. A dle svého úsudku se postaví buď na polovinu červenou nebo zelenou = v pořádku, nebo problémový stav. Po jejich rozmístění se vždy namátkově a v krátkosti zeptejte několika zástupců v obou polovinách na následující otázky:

- Odkud vaše rodina pochází?
- Na základě čeho jste usoudili, že se rodině v dané oblasti daří? / Proč myslíte, že má rodina v dané oblasti problémy?

Odpovědi si stručně pro sebe zaznamenávejte na papír. Budou se vám hodit do závěrečného shrnutí. Po vyčerpání všech oblastí se, pokud možno, s žáky vraťte do lavic a „pohybový průzkum“ rámcově shrňte, např. „V těchto oblastech jsme přišli na to, že vznikají problémy z důvodů xy a mají je většinou asijské státy.“

TIP PRO UČITELE: Zkuste se s žáky zaměřit také na sociální stránku. Dosud jsme se věnovali pouze materiálním otázkám, peníze ale nejsou všechno. Mají chudé rodiny v něčem výhodu oproti bohatým, třeba ve vztazích, rodinném zázemí apod.?

POMŮCKY: PC učebna, dataprojektor, PC

Díky sbírce fotografií nám Dollar Street dovoluje nahlédnout do mnoha domovů a okusit každodenní realitu jejich obyvatel. Můžeme se proto zaměřit na nerovnosti mezi zeměmi, ale i uvnitř jednotlivých států. Dollar Street nám umožňuje výběr konkrétního předmětu, který chceme zobrazit. Můžeme se proto například podívat, jak vypadají kuchyně ve všech navštívených domácnostech v Nigérii. Nebo dětské hračky napříč Kolumbií. Nebo jak se od sebe liší postele v Číně. Předmět hledání vyberete v levé nabídce.

ÚKOL: Každá dvojice vyhledá na webu Dollar Street fotografie kuchyně/hraček/posteli/apod. v konkrétní zemi. Jejich úkolem bude vybrat dvě fotografie, které je nejvíce zaujaly/překvapily. Máte-li možnost, vytvořte společné úložiště, kam žáci uloží vybrané fotografie. Společně si je promítněte na tabuli a prohlédněte. Společně si odpovězte na následující otázky:

- Proč jste vybrali právě tyto?
- Proč předměty vypadají tak, jak vypadají?
- Jaký myslíte, že k nim mají jejich uživatelé vztah?
- Jak myslíte, že se v daných místnostech – v kuchyni, ložnici apod. jejich obyvatelům žije a proč?

Téma můžete zařadit i do hodin českého jazyka a na základě vybraných fotografií mohou žáci vymyslet a napsat příběh vybraných rodin z Dollar Street.

PRAKTICKÝ TIP: Aktivitu můžete kombinovat s různými předměty. Dollar Street umožňuje zvolit i oblíbené předměty („most loved items“) či plánovaný nákup („next big think I plan to buy“). Všechny možnosti naleznete ve sloupečku „All topics“. Tento postup můžete aplikovat i na celé kontinenty či vybrané skupiny států.

Užitečné odkazy:

Index kvalitního života, OECD - <http://www.oecdbetterlifeindex.org/responses/>
 Užitečné grafy k nerovnosti - <https://ourworldindata.org/global-economic-inequality>
 Dokumentární film „Kibera, příběh slumu“ - <https://www.csfd.cz/film/645452-kibera-pribeh-slumu/prehled/>
 200 zemí, 200 let, 4 minuty – Hans Rosling - <https://www.youtube.com/watch?v=jbkSRLYSojo>
 Kampaň „Česko proti chudobě“ – <https://www.ceskoprotichudobe.cz/?id=19-strategie-kampane>
 Mapa exekucí v ČR – <http://mapaexekuci.cz/index.php/mapa-2/>
 World Inequality Database – <https://wid.world/>

Použité zdroje:

Melchior, A. (2001). Global income inequality. *World Economics*, 2(3), 87.
 Ortiz, I., & Cummins, M. (2011). Global Inequality: Beyond the bottom billion—A rapid review of income distribution in 141 countries. Available at SSRN 1805046.
<https://inequality.org/facts/global-inequality/#global-wealth-inequality>
<https://ourworldindata.org/global-economic-inequality>
<http://www.oecd.org/social/income-distribution-database.htm>
<https://www.gapminder.org/dollar-street/matrix>
<https://wid.world/>
<https://wir2018.wid.world/>

Projekt byl podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí v Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

Rozstříhejte podle pokynů. Následující údaje slouží pouze k orientaci, žákům rozdejte pouze medailonky samotné. Rodiny v levém sloupci označené písmenem a) jsou dobře zajištěné, v pravém (označené písmenem b) se nacházejí rodiny sociálně slabší.

1a – rodina Bi, Čína
 2a – rodina Ortiz, Mexiko
 3a – rodina Amama, Nigérie
 4a – rodina Sharma, Indie
 5a – rodina Murad, Jordánsko
 6a – rodina Sdambuyak, Ukrajina
 7a – rodina Jawed, Pákistán
 8a – rodina Han, Jižní Korea

1b – rodina Moamoasse, Kamerun
 2b – rodina Chowdhury, Indie
 3b – rodina Mezei, Rumunsko
 4b – rodina Acar, Turecko
 5b – rodina Pierro, Haiti
 6b – rodina Real, Filipíny
 7b – rodina Pypers, Jižní Afrika
 8b – rodina Collo Ocoro, Kolumbie

1A

Příjmení: Bi
 Příjem: > \$10 000
 Region: Asie

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najdete rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

2A

Příjmení: Ortiz
 Příjem: > \$6 000
 Region: Severní Amerika

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najdete rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

3A

Příjmení: Amama
 Příjem: \$2500 – \$4 500
 Region: Afrika

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najdete rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

4A

Příjmení: Sharma
 Příjem: \$ 4 500 – \$ 5 000
 Region: Indický subkontinent (Asie)

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najdete rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

5A

Příjmení: Sdambulyak

Příjem: > \$10 000

Region: východní Evropa

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

6A

Příjmení: Murad

Příjem: \$7 000 – \$8 000

Region: Asie

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

7A

Příjmení: Jawed

Příjem: \$4 000 – \$4 500

Region: jižní Asie

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

8A

Příjmení: Han

Příjem: \$4 500 – \$5 000

Region: ostrovní stát, Asie

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část B).

1B

Příjmení: Moamoasse

Příjem: \$100 – \$140

Region: Afrika

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

2B

Příjmení: Chowdhury

Příjem: < \$50

Region: Asie

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

3B

Příjmení: Mezei
Příjem: <\$ 200
Region: Evropa

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

4B

Příjmení: Acar
Příjem: \$400 – \$600
Region: Evropa

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

5B

Příjmení: Pierro
Příjem: > \$70
Region: Jižní Amerika

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

6B

Příjmení: Real
Příjem: \$70 – \$105
Region: Asie, Filipíny

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

7B

Příjmení: Pypers
Příjem: \$90 – \$124
Region: Afrika

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

8B

Příjmení: Collo Ocoro
Příjem: \$140 – \$250
Region: Jižní Amerika

1. ÚKOL: Podle uvedených údajů najděte rodinu na stránce Dollar Street. Prohlédněte si jejich domácnost a vyplňte první část pracovního listu (část a).

2. ÚKOL: Ve dvojici se zamyslete nad tím, jaký je každodenní život vaší rodiny. Potýká se s nějakými problémy, nebo je vše, jak má být? Pomocí pastelek zaznamenejte váš názor do diagramu (PL, část b).

ČÁST A)

1. Jméno rodiny:
2. Stát:
3. Měsíční příjem v dolarech:
4. Měsíční příjem v korunách:
5. Počet členů domácnosti:
6. Kolik peněz z měsíčního příjmu připadá na jednoho člena domácnosti?
7. Patří vaše rodina ve své zemi spíše k bohatším, nebo chudším?
8. Z čeho tak usuzujete?
9. Popište domov z fotografií.....
.....
.....
.....
10. Chybí v tomto domově něco důležitého? Pokud ano, co?
11. Co vás na fotografiích nejvíce překvapilo?
12. Liší se tento domov od vašeho domova v Čechách? Pokud ano, jak?

ČÁST B)

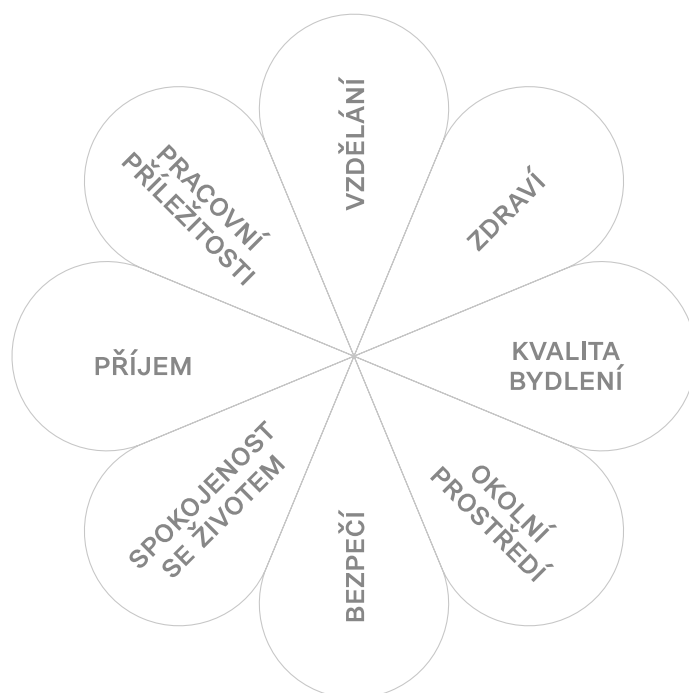
Následující schéma obsahuje několik ukazatelů kvality života. Zkus se vžít do rodiny, jejíž domov sis právě prohlédl/a a zhodnoť kvalitu jejich života.

Použij:

ZELENOU pastelku, pokud je podle tebe tato oblast bezproblémová či pouze s drobnými nedostatky.

ORANŽOVOU pastelku, pokud podle tebe v této oblasti hrozí výrazné problémy.

ČERVENOU pastelku, pokud je podle tebe tato oblast výrazně nedostatečná.

Kvalita bydlení

Domov by měl být více než čtyři zdi a střecha. Jeho součástí by mělo být kvalitní místo k odpočinku, dostatek prostoru a soukromí pro všechny členy domácnosti. Měl by poskytovat bezpečí, pohodlí a úkryt.

Příjem

Výše příjmu je klíčová pro mnoho dalších oblastí lidského života. Vzdělání, zdravotní péče, bydlení a mnoho dalšího je přímo úměrné příjmu člověka. Štěstí si za peníze nekoupíme, mnoho jiných věcí ale ano.

Pracovní příležitosti

Kvalitní práce je důležitá nejen jako zdroj příjmů. Díky ní se člověk učí novým věcem, je součástí kolektivu a zlepšuje své schopnosti.

Bezpečí

Do kategorie bezpečí spadá víra v policii a legislativu, míra zločinnosti či pravděpodobnost jakéhokoli útoku či bezpráví v našem okolí. Měřítkem může být představa, nakolik je bezpečné procházení se v noci o samotě.

Okolní prostředí

Místo, kde žijeme, ovlivňuje naše zdraví, psychickou pohodu či nám poskytuje jídlo a vodu. Pokud je okolní prostředí nevyhovující (znečištění, kontaminace, nedostatek vody), má to velké dopady na život každého člověka. O to větší na ty, kteří žijí v každodenním kontaktu s přírodou a jejich životy přímo závisí na jejich darech.

Zdraví

Dobré zdraví je jedna z nejdůležitějších oblastí lidského života. S jeho zachováním souvisí kvalita a dostupnost zdravotní péče, dobré životní podmínky a přístup k lékům a moderním poznatkům lékařské vědy. Ukazatelů může být mnoho – průměrná délka života, výdaje státu za lékařskou péči či výskyt konkrétních onemocnění v populaci (např. HIV, rakovina, srdeční choroby).

Vzdělání

Dobré vzdělání je základ – vzdělaný člověk má lepší práci, za tu dostává více peněz a díky nim dosáhne na lepší životní úroveň. Přístup ke vzdělání není samozřejmost – ne všude je dostatek škol, dostatek učitelů, povinná školní docházka či bezplatné školství. Děti chudých rodičů v některých zemích chodí do práce místo do školy, jinde zase do škol nesmějí dívky.

Spokojenost se životem

Spokojený život tvoří mnoho faktorů – kromě dostatku zdrojů, pohodlí, bezpečí a dalších hmotných statků sem patří i rodinné vztahy, sociální zázemí, perspektivní budoucnost či osobní pohoda.